טעאטער - מוזיק - מואווים און „טאקיס"

רות רענעי

(פון אפערא צום אידישען געזאנג.)

פון יעקב קירשענבוים.

אין אידישע טעאטער־קרייזען דערט מען לעצטענס פיעל וועגען א נייער גרויסער פרימאדאנא, רות רענעי. ווער איז זי?

מיס רענעי איז ניט נאר א זינגערין מיט א רעפוטאציע פון א בערלינער אפע־רא, נאר זי האט אויך די לעצטע טעליכע יאהר זיך געווידמעט אויסשליסליך דער אידישער ביהנע און אידישער מוזיק.

מיס רענעי קומט פון פוילען, וואו זי האט געזונגען אין די בעסטע מוזיקא־לישע אויפפיהרונגען פון דעם דארטיגען אידישען טעאטער. איהר דראמאטישע סאפראנא איז געלויבט געווארען פון די גרעסטע פוילישע און אידישע קריטיקער צוליעב איהר וואונדערבארער מעלאדיש־קייט און זעלטענעם מעטאל־קלאנג. די ליטעראַרישע אידישע וועלט אין וואַרשע האט קיינמאל ניט פארפעהלט בייצוא־וואוינען איהרען אן אויפטריט. ווייל אויסער איהר גרויסער מוזיקאלישער אויס־בילדונג האט זי אויף דער אידישער ביהנע געגעבראכט טיעפע פארשטענד־ניש פאר דער אידישער נשמה. איהר געזאנג פון אידישע מאטיוועז צייכענט זיך אויס מיט פיינקייט, פרעכטיגער פאר־טייטשונג און אמת'ער מתיקות. די אר־דישע קינסטלער־וועלט אין פוילען, לאנ־דאן און אויך אין נייוייארק האט מיס רענעי געגעבען אנערקענונג באלד ווי זי האט געצייגט איהר קונסט פון גרויסען אייראָפּייאישען פארנעהם.

מיס רענעי האט אין דער קורצער צייט וואס זי געפינט זיך אין נייוייארק, געמאכט א רושם אויפטרעטענדיג ביי איינינע קאנצערטען און זיך דערווארבען די אכטונג ניט נאר פון די מוזיק־קריטי־קער, נאר אויך פון אזעלכע באריהמטע אפערא סטארס, ווי אדאם דידור, מאדאם בארסקיא און מארעק ווינדהיים. מיס רענעי האט זיך באטייליגט ביי א קאנ־צערט צוזאמען מיט די סטארס פון מעט־ראפּאליטאן אפערא הויז, און זיי האבען די געליבט און איהר אפּאדירט פאר איהר אויסערגעוויהנליך שעהנעס זינגען.

מיס רענעי איז א לאדזער אידישע טאכטער פון פרומע אידישע עלטערן. איהר פאטער איז א גוט באקאנטער חסידישער איד און זיצט יום ולילה אין בער ספרים. מיס רענעי האט דאריבער באקומען אן עכט אידישע דערציהונג.

רות רענעי (רות רנה — ווי די הע־ברייאיסטען וואלטען געשריבען דעם נא־מען פון רוטה רענעי) באזיצט א שטי־מע וואס איז געזאנג... א שטימע פון זעלטענער לירישער שעהקייט, פון זעל־טענער דראמאטישער קראפט, א סאמע־טיגער טאן וואס איז איין פארב פון די נזדרינע טענער ביז צו די איבערשטע טענער, א סאמטיגער טאן וואס וואַרעמט און גלעט אייד. וואס איהר האט הנאה צו הערען. דא איז פאראייניגט דער וואַרעמער טאן וואס די איטאליענער (און מיר אידען אויך) האבען ליעב צו הערען פון א זינגער און צו דער זעלבער צייט דאס איינגעצאמטקייט, דאס האפנונג

פאול ראבעסאן דער גרויסער ניגערשער זינגער, וועלכער טרעט אויף היינטיגען דאנערשטאג אזענט אין מעסי האל, אונטער דער מענדעלשמענט פון י. ע. סאקלינג.

אין אידישע טעאטער־קרייזען דערט מען לעצטענס פיעל וועגען א נייער גרויסער פרימאדאנא, רות רענעי. ווער איז זי?

מיס רענעי איז ניט נאר א זינגערין מיט א רעפוטאציע פון א בערלינער אפע־רא, נאר זי האט אויך די לעצטע טעליכע יאהר זיך געווידמעט אויסשליסליך דער אידישער ביהנע און אידישער מוזיק.

מיס רענעי קומט פון פוילען, וואו זי האט געזונגען אין די בעסטע מוזיקא־לישע אויפפיהרונגען פון דעם דארטיגען אידישען טעאטער. איהר דראמאטישע סאפראנא איז געלויבט געווארען פון די גרעסטע פוילישע און אידישע קריטיקער צוליעב איהר וואונדערבארער מעלאדיש־קייט און זעלטענעם מעטאל־קלאנג. די ליטעראַרישע אידישע וועלט אין וואַרשע האט קיינמאל ניט פארפעהלט בייצוא־וואוינען איהרען אן אויפטריט. ווייל אויסער איהר גרויסער מוזיקאלישער אויס־בילדונג האט זי אויף דער אידישער ביהנע געגעבראכט טיעפע פארשטענד־ניש פאר דער אידישער נשמה. איהר געזאנג פון אידישע מאטיוועז צייכענט זיך אויס מיט פיינקייט, פרעכטיגער פאר־טייטשונג און אמת'ער מתיקות. די אר־דישע קינסטלער־וועלט אין פוילען, לאנ־דאן און אויך אין נייוייארק האט מיס רענעי געגעבען אנערקענונג באלד ווי זי האט געצייגט איהר קונסט פון גרויסען אייראָפּייאישען פארנעהם.

מיס רענעי האט אין דער קורצער צייט וואס זי געפינט זיך אין נייוייארק, געמאכט א רושם אויפטרעטענדיג ביי איינינע קאנצערטען און זיך דערווארבען די אכטונג ניט נאר פון די מוזיק־קריטי־קער, נאר אויך פון אזעלכע באריהמטע אפערא סטארס, ווי אדאם דידור, מאדאם בארסקיא און מארעק ווינדהיים. מיס רענעי האט זיך באטייליגט ביי א קאנ־צערט צוזאמען מיט די סטארס פון מעט־ראפּאליטאן אפערא הויז, און זיי האבען די געליבט און איהר אפּאדירט פאר איהר אויסערגעוויהנליך שעהנעס זינגען.

מיס רענעי איז א לאדזער אידישע טאכטער פון פרומע אידישע עלטערן. איהר פאטער איז א גוט באקאנטער חסידישער איד און זיצט יום ולילה אין בער ספרים. מיס רענעי האט דאריבער באקומען אן עכט אידישע דערציהונג.

רות רענעי (רות רנה — ווי די הע־ברייאיסטען וואלטען געשריבען דעם נא־מען פון רוטה רענעי) באזיצט א שטי־מע וואס איז געזאנג... א שטימע פון זעלטענער לירישער שעהקייט, פון זעל־טענער דראמאטישער קראפט, א סאמע־טיגער טאן וואס איז איין פארב פון די נזדרינע טענער ביז צו די איבערשטע טענער, א סאמטיגער טאן וואס וואַרעמט און גלעט אייד. וואס איהר האט הנאה צו הערען. דא איז פאראייניגט דער וואַרעמער טאן וואס די איטאליענער (און מיר אידען אויך) האבען ליעב צו הערען פון א זינגער און צו דער זעלבער צייט דאס איינגעצאמטקייט, דאס האפנונג

דזשוליוס נאטאנזאן דער אטרעקשאן כיח אין סטענדערד טעאטער

פון ה. מ. קירשענבוים

געקומען און זיך איינגעבירגערט. געוואָרען אויס אטרעקשאן, און האלט שטארק אן דעם אטרעקשאן כוח אין סטענדערד טעאטער. דאס מיינ געזאגט ווערען וועגען דזשוליוס נאטאנזאן, וועל־כער ציט הייזער אין סטענדערד טעאטער, און וועמען דער עולם קומט זעהן מיט חשק.

מען געהט מער ניט אין טעאטער, ווייל עס איז ניטא וואוהין צו געהן, ווייל מען מוז געהן אין טעאטער, נאר טאקע דעם פאר, ווייל דער פרעהליכער דזשוליוס נאטאנזאן ציט אין טעאטער אריין. מען ווייל אים זעהן, מען וויל אים הערען זינ־גען, און אבוואהל מען ווייסט, אז ווען מען געהט ארויס פון טעאטער, איז מען ניט קליגער געוואָרען, האט מען אבער שטארק הנאה פון דעם וועג ווי אזוי נאטאנזאן אמוזירט, און מען פאר־שפּרעכט גלייך צו קומען א צווייט מאל. דאס איז זיכער א געווינס פאר א שויש־פּילער, וועמען עס איז געלונגען צו פאראינטערעסירען אן עולם וואס גלויבט אים, און וויל אים זעהן. מענען די אנאנ־סירטע פיעסען גאר ניט פרעטענדירען צו זיין, ווייל מען געהט ניט זעהן די פיעסע, נאר מען געהט הערען א ניי לידעל, א נייעס מאטיוו, א וויץ, אן איינפאל. מען געהט פארגעסען דאס אומעטיגע, מען געהט לאכען, און נאטאנזאן זאגט שוין דערפאר, אז דער עולם זאל זיך ניט לאנ־גווייליגען.

די לעצטע פארשטעלונג „נראף יאסעל" איז פון יענעם לייכטען שטאף, וואס דערצעהלט גאר ניט, נאר געבויט אויף א מעשה'לע, וועגען א פוילישע אידישע אינגעל, וואס ראטעוועט א גראף, און דער לעצטער זוכט אים דערפאר אפצו־דאנקען.

דאס מעשה'לע, ארומגענומען מיט אביסעל לידלאך, צוגעשטעלט צוויי גע־

אנגא נאטאנזאן

ליבטע, אן אמעריקאנער חתן און אזוי א נערגיך, אלס דעפארטער, איז א פיעסע, און מען מעג צוגעבען, אז די אויספירונג איז געווען א שעהנע, אבוואל אביסעל געפעפערטע וויצען. האט מען געקענט אויסלאזען.

צו דער שעהנקייט האט זיכער פיעל ביינגעטראגען אנגא נאטאנזאן מיט איר דער בייצהנע, אלס דער זיידע, זענען געווען א פוילישע אידישע פעל, איינע פון יענע אקטריסעס, וואס באלעבען די ביהנע, מען האט הנאה פון איר שפּילען. די עטליכע פארשטעלונגען, אין וועלכע זי האט אויפגעטראטען, זענען געווען זעהר גלונגענע. זי האט גע־מאכט די געהערינע ווירקונג און די מאר־ראנטאר טעאטער־געהער. וועלען זוכער בענקען נאך איר. זי וועט אלע מאל זיין אַ־חשובער גאסט אויף דער טאראנטאר ביהנע. זי באזיצט טעאטער חן, זינגט געשולט און פאראינטערעסירט דעם צו־קוקער.

נאטאנזאן זעלבסט, וועלכער טראגט אלעס אויף זיינע פלייצעס, און איז דער שיינענדיגער העלד, פרעטענדירט ניט אויף קיין קונסט, נאר צו אמוזירען, און ער גרייכט עס אלע מאל. פונדעסטוועגען אביסעלע מעהר פארזיכטיגקייט מיט פעפערדיגע וויצען און לידלאך, וואלט ניט געשאדט. ער מוז זיך רעכענען אז קינדער קומען אויך צו זיינע פארשטע־לונגען, און פאר גרויסע מוז מען ניט זינגען אזוי פיעל.

ניט שלעכט זענען געשפּילט גע־וואָרען די אנדערע צוויי פרויען ראָלען פון דזשוי יאוועליר און ראזע לובאָון.

די ערשטע באזיצט דראמאטישען כוח, און האט שעהן דורכגעפירט איר ראָלע. די אנדערע איז א טאראנטאר פּראדוקט, צום ערשטען מאל ווי זי שפּילט א סובערטען ראָלע, און אלס אן אנפאנג איז עס געווען ניט שלעכט.

זי דארף בלוי אויסבעטערען איר שטימע, און זיך האלטען פרייער אויף דער ביהנע.

חיים טייבער, אלס אפיצער, און מעלצער, אלס דער זיידע, זענען געווען געלונגען.

משה דארף, אלס דער אמעריקאנער, האט געשפּילט שעהן און געשאפען א ראָלע פון גאר ניט. ער איז שוין דא אויפ־געטראטען ביי עטליכע געלעגענהייטען, און יערעס מאל געשאפען א שעהנעס טיפ. עס האבען אויך מיטגעשפּילט מר. און מרס. לעווינשטיין אין קלענערע ראָ־לען.

בערנארד מיילינג האט געשפּילט אלס רעפּאָרטער.

נאטאנזאן בלייבט דא אויף נאך עטליכע פארשטעלונגען, און זיין עולם וועט געוויס שטעהן מיט אים ביי צום אפּפאר.

מערב קאנאדע

(פארזעצונג אויף פיירזיג 5)

זיינע שפּייכלער זיינען פול מיט דעם באַ־ריהמטען הארטען ווייץ, באלד, באלד וועלען זיינע פעלדער באפרייט ווערען פון שניי און זיך ווידער נעהמען באָדען אין די ברענענדע מערב קאנאדער זון. די שלאנקע זאנגען וועלען זיך רייפען און באגיסען זיי מיט א גאָלדענעם שיין. די שווארץ געלאזענע פעלדער וועלען א רוג־דען יאהר וואַרטען אויף זייער רייהע. ער האט גובר געווען פראסט און רענען, גובר געווען די אנטור. ער קען אָבער ניט גובר זיין דעם קרייזיס, דאס מוז געטאן ווערען פון אנדערע. וואס האבען אויף זיך געטאן מען רעגיערונגס פליכטען! דער קאנא־דער קרעבצט און וואַרט!

קרייצבערג און געאָרגי די צוויי באריהמטע טענצער.

סצענקעס אין און ארום טעאטער

פון בען געיילינג

אן אקטיאר איז אבשטראפט געוואָרען מיט זעקס מאָנאטען פריזאן, דערפאר וואס זיין ווייב האט איהם געכאפט קו־שעדיג א באָריסטע.

רעכט אויף איהם: אן אקטיאר וואס איז אזוי אונפאָרזיכטיג איז ווערט נאך א גרעסערע שטראף...

דאס איז געווען מיט צוויי יאהר צוריק. אין מאָנטרעאָלער אידישען טעא־טער, אנאָנסירען מיר פאר א מיטוואך נאכט גאָרראָנ'ס "די שחיטה", קומט צו, צוזאמען אין דער מאָדערנער קולטורעלער פוילישער שטאדט לאדז, וואו דער באַ־גאבטער מוזיקער ה' זאוועל זילבערטס, דאן זייענדיג דער דירינענט פון "הזמיר" אין איהר דערזעהן און דערהערט א גרויס־סע זינגערין, האט איהר געגעבען די ער־שטע מוזיקאלישע יסודות און טאקע דארט אין "הזמיר" איינגעזאפט אין זיך א סך פון אונזער שעהנע אוברות הנגינה וואס ה' זאוועל זילבערטס האט שוין דא־מאלסט אריינגעבראכט אין דער עפענט־ליכקייט. אָבער האבענדיג דעם חשק צו

ניגערינ עפען איך דעם פענסטער זעהן, ווער זינגט עס דארט? שטעהט אן אלטער בעטלער מיט א גראָהער באָרד און זינגט עס אזוי טרויעריג "איך בין א יתומה'לע!"...

יאנגמאן באקלאגט זיך פאר מיר, אז אלע טאראנטאר אידען זיינען "פעסעמיס־טען, האבען ליעב צו געהן אין טעאטער אויף "פעסעם"...

ניט געפעהרליך מיסטער יאנגמאן, א קריטיקער איז באַרעכטיגט צו א פעס? נו, ווען אלעכער איז איז עס ניט קיין קרי־טיקער!...

נאך פּראָבע, ניטא וואס צו טאן, כאפּט מען אמאָל א שפּאציער "דאון טאון", געהט מען פארביי א באנק, די נאנצע קאפּפּאניע שטעלט זיך אפּ קוקען. אין שוי פענסטער לינען אויסגעלייגט פעקלאך גאלט, פופצינער, הונדערטער, טויזענטער, אלע קריגען דעם ארימאנס חשק.

— א, מאכט איין שוישפּיעלער, זיך קראצענדיג אין קאפּ, ווי אזוי נעהמט מען עס ארויס?

— מיט א קעמעל, ענטפערט איהם דער קאמיקער.

— וואס שפּיעלט איהר היינט?

— "צו שפּעט".

— אויב אזוי וועל איך שוין קומען נעקסטע וואך!...

דער אקטיאר מיט'ן קריטיקער פאר־שטעהען זיך אלע מאל — איינזייטיג...

די צרה מיט מאנכע "כאראקטער" אקטיאָרען איז דאס, וואס פעהלט זיי אפּטמאָהל — כאראקטער!...

א קריטיקער איז געגליבען צו אן "אוקשעניער", ביידע שאצען אפּ. פון אויבען אויף, אויפ'ן ערשטען קוק!...

נאט אייך א סצענקע, וואס ווערט געשפּיעלט, ניט אויף דער ביהנע, נאר אין טעאטער גופא. געשפּיעלט ווערט עס פון פּובליקום אליין, אין דער צייט ווען די האנדלונג אויף דער ביהנע געהט אָן, און אין טעאטער איז פינסטער.

אין ארקעסטער.

— מיסטער, זיצט ווי א דושענטעל־מאן, ווער מיינט איהר בין אויך אייך:

אויף דער באלקאני.

— מיסטער, אויב איהר וועט זיך ניט "בעהויווען" וועל איך בעטען דעם "אשער" אייך ארויספיהרען.'. . .

אויף דער גאליארקע.

— נאכאל, מערזאוועץ, וואוהין קריכט איהר?...

עס פליהען פעטש. פארהאנג פאלט האסטיג...

כאפּט מיך אָן א איר אין דער "לאב־בי", איהר ווייסט, מאכט ער צו מיר, איך בין אייערער א פארהערער, איהר רעדט צייטענווייז אזוי שטיל, אז איך פארהער וואס איהר זאגט...

ווי געפעלט אייך אזא פארהערער?...

א באמערקונג צום "בחור הועצער", יעדעס מאל ווען עס פאלט ארויס א זאץ פון מיינעם אן ארטיקעל, זאלט איהר אזוי גוט זיין, און מיר אומקעהרען דעם זאץ, וועל איך פון זיי קאָנען צוואָענשטעלען א נייעס ארטיקעל. איך האלט פון עהאָ־נאמיע!...

היינטיגען סעזאָן האבען מיר די געלעגענהייט צו האבען אין טאראנטא די באוואוסטע טענצער, קרייצבערג און געאָרגי. וועלכע זענען איצט געקומען קיין אמעריקא נאך א דערפאָלגרייכען טור אין אייראָפּא. די צוויי יונגע הייטשע טענצער וועלכע זענען אנערקענט איבער דער וועלט אלס די אריגינעלסטע טאנץ־קינסטלער.

זונטאג אום צעהן אין דער פריה: איך האלט נאך אין מיין בעסטען שלאף, דערהער איך פּלוצלינג א שטימע פון דער נאס מיט א בעקאנטען נינו'דעל, "איך בין א יתו־מה'לע", איך ווער אין בעם אויף דער שטימע וועלכע דערטראגט זיך צו מיר, און פּרוביר ווידער איינשלאפען, אָבער איך קען ניט. די שטימע פארפאָלגט מיך.

מענס ליעדער זי זינגט מיט פאטאס און מיט א גרויסען קינסטלערישען פאר־נעהם.

רות רענעי הייסט זי ביי די דייטשען, אָבער פון לאדז איז זי געקומען צו די דייטשען אלס רייזעלע טאבאסקבלאט, און ווען ניט די גרויסע לעצטע וועלט־מלחמה וואלט זי נאך ביז איצט געווען די קעניגין פון דער דייטשער אפערעטע.

די מלחמה וואס האט צושטערט און פארניכטעט שטארקערע אינסטיטוציעס ווי טעאטער האט מיס רענעי צוגעפיהרט צו דער אידישער ביהנע, וואו זי שפּיעלט פאר די לעצטע זעקס יאהר.

מיס רות רענעי איז א גרויסער טא־לאנט, כאטש זי איז נאך יונג, אינגאנצען אן 28 יאהר. פון איהר אויסזעהן איז זי ניט צו דערקענען אז זי איז א אידיש קינד. זי זעהט אויס מעהר פון דעם אזוי באריהמטן געוואָרענעם "נאָרדישען" טיפּ. זי איז אָבער אידיש אין גייסט און אין טעמפּעראמענט. אין ארט פיהלען און דענקען, זי איז נו באהאוועט אין דער אידישער ליטעראטור. איהר הערט מוזיק אפילו אין איהר טאנאציע ביים געשפּרעך. זי זינגט מיט א חסידישען ברען, אָבער מיט א געשולטער איינגע־האלטענקייט. איהרע טענער זענען קלאר און העל, אָבער איהר מעלאָדיע איז ריהרענד און סימפּאטיש. זי האט אלע טענער אזוי אונטער איהר קאנטראָל ווי א דירינענט זיין ארקעסטער. און זי שפּיעלט זיך מיט די טענער, ווי א קינד מיט זייפענבלאזען. — זי שימערירט און וואַרפט מיט פארבען ווי א שעהנער רעגענבויגען. איהר קענט ניט אקוראט אנווייזען וועלכער טאָן, וועלכע מעלאָדיע עס געפעהלט אייך אמבעסטען. זי באַ־ציערט אייך מיט איהרע טענער און דערווארעמט אייער נשמה. זי איז א קינסטלערין פון גאטעס גנאד און געקענט וועלכע אין דער אפּעראָ.

מענס ליעדער זי זינגט מיט פאטאס און מיט א גרויסען קינסטלערישען פאר־נעהם.

רות רענעי הייסט זי ביי די דייטשען, אָבער פון לאדז איז זי געקומען צו די דייטשען אלס רייזעלע טאבאסקבלאט, און ווען ניט די גרויסע לעצטע וועלט־מלחמה וואלט זי נאך ביז איצט געווען די קעניגין פון דער דייטשער אפערעטע.

די מלחמה וואס האט צושטערט און פארניכטעט שטארקערע אינסטיטוציעס ווי טעאטער האט מיס רענעי צוגעפיהרט צו דער אידישער ביהנע, וואו זי שפּיעלט פאר די לעצטע זעקס יאהר.

מיס רות רענעי איז א גרויסער טא־לאנט, כאטש זי איז נאך יונג, אינגאנצען אן 28 יאהר. פון איהר אויסזעהן איז זי ניט צו דערקענען אז זי איז א אידיש קינד. זי זעהט אויס מעהר פון דעם אזוי באריהמטן געוואָרענעם "נאָרדישען" טיפּ. זי איז אָבער אידיש אין גייסט און אין טעמפּעראמענט. אין ארט פיהלען און דענקען, זי איז נו באהאוועט אין דער אידישער ליטעראטור. איהר הערט מוזיק אפילו אין איהר טאנאציע ביים געשפּרעך. זי זינגט מיט א חסידישען ברען, אָבער מיט א געשולטער איינגע־האלטענקייט. איהרע טענער זענען קלאר און העל, אָבער איהר מעלאָדיע איז ריהרענד און סימפּאטיש. זי האט אלע טענער אזוי אונטער איהר קאנטראָל ווי א דירינענט זיין ארקעסטער. און זי שפּיעלט זיך מיט די טענער, ווי א קינד מיט זייפענבלאזען. — זי שימערירט און וואַרפט מיט פארבען ווי א רעגענבויגען. איהר קענט ניט אקוראט אנווייזען וועלכער טאָן, וועלכע מעלאָדיע עס געפעהלט אייך אמבעסטען. זי באַ־ציערט אייך מיט איהרע טענער און דערווארעמט אייער נשמה. זי איז א קינסטלערין פון גאטעס גנאד און געקענט וועלכע אין דער אפּעראָ.

ווערען די וועלט־זינגערין צו וועלכע איהר שטימע און איהרע מוזיקאלישע פעהיגקייטען באַרעכטיגען איהר איז זי אוועק אין די גרויסע אייראָפּייאישע צענ־טערען וואו זי איז שנעל געוואָרען די באריהמטע אפערא און אפערעטען זינגע־רין.

אין מוזיקאלישען זין איז פוילען אין אלגעמיין זעהר אן אפּגעשטאנען לאנד, כאטש פוילען האט ארויסגעגעבען א גרויסע צאָל גרויסע קינסטלער אויף אלע געביטען. אין דער צייט ווען אין דייטש־לאנד, עסטרייך, פראנקרייך און איטא־ליען זענען פאראן אפּעראס כמעט אין יעדען קליינעם שטעדטעל און מוזיק איז אזוי פּאפּולער ווי טעאטער, איז אין פּוי־לען, און זיכער אין לאדז ניט פאראן קיין מעגליכקייט פאר מוזיקאלישער אנטוויק־לונג, און מיס רענעי איז דאריבער אוועק־געפאָרען לערנען מוזיק אין דייטשלאנד און אין עסטרייך. זי האט איהר גאנצע נשמה און אלע איהרע קרעפטען געווידמעט צו דער געזאנגס־קונסט און איז אוועק קראָפּאט באקומען א נאמען אלס דייטשע אפּערעטען־שוישפּי־לערין. איהר ערשטע ראָל איז געווען די "נדעפּין מאריצא", און וועלכער זי האט זיך שטארק אויסגעצייכענט און געהאט א גרויסען קינסטלערישען עדפאָלג. אט אזוי האט מיס רענעי זיך אנטוויקעלט און באקומען א נאמען אלס דייטשע קינסט־לערין, כאטש זי איז באמת אין עכט אי־דישע טאכטער מיט א וועלטליכער ביל־דונג.

מיס רענעי באהערשט איינינע שפּראַ־כען און צווישען זיי אויך ענגליש. זי זינגט אין די שפּראַכען און איז באקאנט מיט די קולטורען פון די פעלקער וועלכע אין דער אפּעראָ.

מענס ליעדער זי זינגט מיט פאטאס און מיט א גרויסען קינסטלערישען פאר־נעהם.

רות רענעי הייסט זי ביי די דייטשען, אָבער פון לאדז איז זי געקומען צו די דייטשען אלס רייזעלע טאבאסקבלאט, און ווען ניט די גרויסע לעצטע וועלט־מלחמה וואלט זי נאך ביז איצט געווען די קעניגין פון דער דייטשער אפּעראָ.

די מלחמה וואס האט צושטערט און פארניכטעט שטארקערע אינסטיטוציעס ווי טעאטער האט מיס רענעי צוגעפיהרט צו דער אידישער ביהנע, וואו זי שפּיעלט פאר די לעצטע זעקס יאהר.

מיס רות רענעי איז א גרויסער טא־לאנט, כאטש זי איז נאך יונג, אינגאנצען אן 28 יאהר. פון איהר אויסזעהן איז זי ניט צו דערקענען אז זי איז א אידיש קינד. זי זעהט אויס מעהר פון דעם אזוי באריהמטן געוואָרענעם "נאָרדישען" טיפּ. זי איז אָבער אידיש אין גייסט און אין טעמפּעראמענט. אין ארט פיהלען און דענקען, זי איז נו באהאוועט אין דער אידישער ליטעראטור. איהר הערט מוזיק אפילו אין איהר טאנאציע ביים געשפּרעך. זי זינגט מיט א חסידישען ברען, אָבער מיט א געשולטער איינגע־האלטענקייט. איהרע טענער זענען קלאר און העל, אָבער איהר מעלאָדיע איז ריהרענד און סימפּאטיש. זי האט אלע טענער אזוי אונטער איהר קאנטראָל ווי א דירינענט זיין ארקעסטער. און זי שפּיעלט זיך מיט די טענער, ווי א קינד מיט זייפענבלאזען. — זי שימערירט און וואַרפט מיט פארבען ווי א רעגענבויגען. איהר קענט ניט אקוראט אנווייזען וועלכער טאָן, וועלכע מעלאָדיע עס געפעהלט אייך אמבעסטען. זי באַ־ציערט אייך מיט איהרע טענער און דערווארעמט אייער נשמה. זי איז א קינסטלערין פון גאטעס גנאד און געקענט וועלכע אין דער אפּעראָ.

קומענדען מאנטאג אין מעסי האל

קרייצבערג און געאָרגי זענען אנער־קענט געוואָרען אין אמעריקא אלס די גרעסטע סענזאציע אויף דעם געביט פון טאנצען נאך פאוולאוואָ'ן, און די טאראנ־טאר ליעבהאבער פון טאנץ, טאָרען ניט דורכלאזען די געלעגענהייט צו זעהן די צוויי גרויסע קינסטלער קומענדען מאָנטאג אוועגט אין מעסי האל. דעם 23־טען מערץ.

היינטיגע וואך אין די טעאטערס

מאָרגען א ליידים פריי פאָרשטעלונג

מאָרגען אוועגט ווערט אין סטענדערד טעאטער געשפּילט א "ליידים פריי" פאָר־שטעלונג, ווי אלע מיטוואך. עס ווערט אויפגעפירט א פּיעסע מיט דעם נאמען "דער גענגסטער".

ביי דער געלעגענהייט טרעט אויף א נייע יונגענטליכע סובערעטין, וועלכע וועט שפּילען מיט דזשוליוס נאטאנזאן, פיינע בערנארדי.

פאר פרייטאג און שבת ווערט אנאנ־סירט "דער גרינער חתן".

אין גאָרדאָן טעאטער

אין גאָרדאָן טעאטער, קאלערזש און ספּעריינע עוו. ווערט היינט און מאָרגען געצייגט א בילד מיט דעם נאמען "צו־ריקגעכאפּטע ליבע", מיט בעל בענעט און דזשאן האלידיי אין די הויפּט ראָלען.

דאָנערשטאג, פרייטאג און שבת וועט געצייגט ווערען א בילד מיט דעם נאמען "דער אמת וועגען דער יונגענט", א בילד וואס די יונגענט, ווי אויך די עלטערע וועלען עס מענען זעהן.

אין לאָוס טעאטער

"דער וועג פאר א מאטראָז", מיט דזשאן גילבערט און וואלאס בערי, ווערט געצייגט היינטיגע וואך אין לאָוס טעא־טער, יאנג סטריט.

אין ליבערטי טעאטער

אין ליבערטי טעאטער ווערט היינט און מאָרגען געצייגט דאס בילד "מאבי ריק" מיט דזשאן באריימאר אין דער הויפּט ראָלע.

פאר דאָנערשטאג, פרייטאג און שבת קומט אן אמת'ע פיטשור. הערלד לאיד, דער לאך־מייסטער פון דער טאקי, וועט געזעהן ווערען אין א בילד מיט דעם נאָ־מען "פיט פּוירסט".

אין קאָלערדזש פּלעי האוז

אין "קאָלערדזש פּלעי האוז" מיי־דזשאר און בראָנזוויק עוו. ווערט היינט געצייגט דאס בילד "פּלעי באי אוו פאר־ריז", מיט מאָרים שעוואָליער אין דער הויפּט ראָלע.

מאָרגען, דאָנערשטאג, פרייטאג און שבת, וועט געצייגט ווערען דאס בילד מיט דעם נאמען "דאס גרויסע הויז". דאס בילד איז געווען אן ערפאָלג זייט מען האט עס אנגעהויבען צו צייגען אויף דער ביהנע.

קרייצבערג און געאָרגי די צוויי באריהמטע טענצער.